HEVOSET

Pihattokasvatuksesta on huono käsitys, koska monet vain työntävät varsat pihattoon. **HEIKKI SMOLANDER**

KARI SALONEN

Huivi silmille ja varsa rauhoittuu sietämään näytteenottoa. Edessä vasemmalla Minna-Liisa Heiskanen, varsan vierellä Lotta Häyrinen (vas.), Pauliina Miettinen (kesk.) ja Anna-Kaisa Tenhunen (oik.).

Pihattovarsojen terveys syynissä

Savossa on menossa projekti, jossa selvitetään pihattovarsojen terveyttä. Eri tallien varsat tutkitaan sitä varten kolme kertaa syystalven aikana.

TUUSNIEMI (MT)
Suomenhevosvarsa Virin Karpaasi ei selvästikään halua antaa panostaan yhteiseksi hyväksi. Se mulkoilee epäluuloisesti ja hyppii pystyyn aina, kun eläinlääkäri **Lotta Häyrisen** käsi lähestyy sen sierainta.

Ori on mukana tutkimuksessa, jossa kartoitetaan pihattovarsojen hengitystietulehdusten aiheuttajia ja pyritään saamaan selville, mikä altistaa varsoja niille.

Häyrinen väistelee varsan viuhuvia etujalkoja ja yrittää työntää sen sieraimeen tikun, johon pitäisi saada näyte. Näytteistä tutkitaan myöhemmin siinä esiintyvät bakteerit ja virukset.

Kuumeen ja rinnanympäryksen mittaus sujuu Virin Karpaasin kanssa rauhallisemmin.

Häyrinen huutelee hengitystiheys- ja sykelukemat eläinlääkäri **Reija Junkkarille**.

Tulokset ovat hänen väitöskirjamateriaaliaan. Tutkimusta tehdään Suomen Hevostietokeskuksen, Helsingin yliopiston eläinlääketieteellisen tiedekunnan ja Elintarviketurvallisuusvirasto Eviran yhteistyönä.

Kolme näytettä

Varsat tutkittiin ensimmäisen kerran, kun ne tulivat pihattoon. Nyt, kuukautta myöhemmin, on meneillään toinen näytteenottokierros.

Kolmannet ja viimeiset näytteet otetaan, kun varsat ovat olleet pihatossa kaksi kuukautta.

”Mahtavatko viimeiset näytteet jäädä ottamatta”, Junkkari pilailee katsellessaan **Anna-Kaisa Tenhusen** pihaton varsojen temmellystä.

Lämminveriset näyttävät alistuvan kohtaloonsa paremmin, ja näytteenotto ja mittaukset alkavat sujua sutjakasti.

Tenhusella ja häntä ennen hänen isällään **Heikki Smolanderilla** on ollut pihattovarsoja kymmenen vuoden ajan.

”Pihattokasvatuksesta on huono käsitys, koska monet vain työntävät varsat pihattoon”, tallin ovella pyörähtävä Smolander toteaa.

Tuusniemen kasvatit ovat osoittaneet raviradoilla, että hyvin hoidettu pihattovarsa pärjää.

On tärkeää, että varsoja on käsitelty ennen kuin ne tulevat pihattoon ja että niitä käsitellään siellä, Tenhunen sanoo.

”Varsa ei saa olla laiha mennessään pihattoon”, hän painottaa. Yksivuotiaat kasvavat ja liikkuvat laumassa paljon.

Terveyden kannalta on oleellista, että varsa on hyväkuntoinen ja osaa syödä rehua tullessaan pihattoon, Tenhunen toteaa.

”Märkä ja tuulinen syksy on ollut vaikea pihattovarsoille”, Hevostietokeskuksen toiminnanjohtaja **Minna-Liisa Heiskanen** huomauttaa. Hän suosittelee ruokintapaikkojen kattamista, jotta varsat voivat syödä kuivassa ja suojaisassa paikassa.

Vuoroviikot tallissa

Tenhusen varsat ovat kahdessa ryhmässä, jotka vuorottelevat pihatossa kahden viikon jaksoissa. Toiset kaksi viikkoa ne ovat yöt kylmässä tallissa ja pitkän päivän tarhassa.

Talliviikot varmistavat, että varsoja tulee käsiteltyä.

Tutkimuksessa on mukana useampi varsapihatto. ”Me emme menetä tässä mitään, ja varsojen omistajat ovat olleet innoissaan”, Tenhunen kertoo.

Hän odottaa tutkimuksen tuloksia ja vertailua eri pihattotyyppien välillä.

”Toivon, että tunnistaisimme hengitystietulehduksille altistavia tekijöitä, jotta niitä osattaisiin välttää pihattokasvatuksessa ja taata varsoille mahdollisimman hyvä kasvu”, Junkkari sanoo.

HANNA SALONEN

Minna-Liisa Heiskanen kuvasi varsojen jalat lämpökameralla.

Varsojen rinnanympärys mitattiin mittanauhalla.

HEVOSTALOUDESTA LYHYESTI

Liika hyvinvointi sairastuttaa

Hevoset kärsivät yhä useammin ihmisille tyypillisistä elintasosairauksista kuten diabeteksesta, kaviokuumeesta ja korkeasta verenpaineesta, uutisoi Ruotsin radio. Vääränlainen ravinto ja liian vähäinen liikunta lisäävät hevosten alttiutta sairastua.

Hevosiin erikoistunut dosentti **Johan Bröjer** Ruotsin maatalousyliopistosta muistuttaa hevosen olevan paljon liikkuva laumaeläin, jonka luontainen ravinto löytyy luonnosta.

”Väkirehuja pitää välttää ja katsoa, että hevonen saa hyvin vähän sokereita. Hevosta pitää myös liikuttaa enemmän ja saada laihtumaan ne hevoset, joille on kertynyt ylipainoa”, hän neuvoo.

Jättihevoset nousivat merestä

Skotlannin itärannikolla Falkirkissa rakennetaan uutta matkailukohdetta, jonka vetonaulaksi ovat jo valmistuneet jättimäiset hevosenpäät. Kaksoispatsaan nimi ”the Kelpies” juontaa skottitaruista, joissa ”kelpie” oli valtavankokoinen hevosenpäinen meriolento.

Patsaat on valmistettu teräksestä ja kumpikin painaa noin 300 tonnia. Ne on suunnitellut kuvanveistäjä **Andy Scott**. Helixin kanavan varrelle muodostuvan 350 hehtaarin matkailukohteen rakentaminen on vielä osaksi kesken.

www.thehelix.co.uk

Suomenhevospäivät loppuviikolla

Hevosopisto kokoaa suomenhevosväkeä viikonloppuna Ypäjälle. Kaksipäiväinen seminaari jakautuu niin, että lauantaina pääosassa on ratsastuskäyttö ja sunnuntaina puhutaan rotuun ja sen kasvatukseen liittyvästä kulttuurista teemalla ”suomenhevostarinat”.

Lisäksi kuullaan hiljattain jalostusjohtajan tehtävästä eläkkeelle jääneen **Terttu Peltosen** esitys jalostuksen ja kasvatuksen lainalaisuuksista alkuperäisrodulla. Seminaari järjestetään 14. kerran.

www.hevosopisto.fi/ajankohtaista

Ravikasvattajat tapaavat Porissa

Ravikasvatuksen vuosittainen seminaari järjestetään totuttuun tapaan Kuninkuusravien paikkakunnalla eli Porissa.

Jalostuspäivät pidetään 12.–13. helmikuuta.

Aloituspäivän aiheina ovat muun muassa Suomen hippoksen uusi strategia, tallimääräysten muutokset ja hevosyritysten tulevaisuuskysely. Torstaina alustaa muun muassa ravihevosten orilautakunnan uusi puheenjohtaja **Anders Järnerot**.

www.hippos.fi/jalostus_ja_nayttelyt/

Ammattimatkalle Ruotsiin

Hippoliksen Hevoset ja yhteiskunta -hanke järjestää ammattimatkan Ruotsiin 27.2.–2.3. Matkalla käydään Pohjoismaiden suurimmilla hevosmessuilla Göteborgissa. Lisäksi tutustutaan Julmyran hevoskylä ja -urheilualueeseen. Hevosyrittämisen lisäksi painopiste on tarkastella hevosalan yhteiskunnallista vaikuttavuutta ja hevos- ja kuntasektorin yhteistyötä.

Matka on suunnattu ensisijaisesti hankealueen eli Hämeen ja Uudenmaan osallistujille, mutta sen ulkopuoleltakin voi lähteä muutama.

www.hippolis.fi/ajankohtaista

Hevosmessut maaliskuun alussa

Hevosalan messut pidetään Helsingissä Messukeskuksessa 8.–9. maaliskuuta. Samana viikonloppuna järjestetään liuta muitakin harrastemessuja.

Näyttelyn areenalla kilpaillaan vikellyksessä, valjakkoajossa, esteratsastuksessa ja lännenratsastuksen reiningluokassa. Lisäksi ratsupoliisit esittäytyvät. Ohjelma julkistetaan lähiviikkoina.

www.horsefair.fi

ALANSA PARHAAT
ON RUNSAS KOOSTE TASOKKAITA JA MONIPUOLISIA TUOTTEITA SEKÄ PALVELUJA TARJOAVISTA YRITYKSISTÄ

ATK-OHJELMAT
VILJELYOHJELMISTO ILMAISEKSI KÄYTTÖÖN
– laskutusohjelma pelkällä vuosimaksulla
– kirjanpito tarpeesi mukaan
www.softsalo.fi/reilutarjous

APERUOKINTA
Vastaus rehuhintojen ja energian hinnan nousuun
Uusi Mech-fiber ruokinta mahdollistaa 20% enemmän maitoa samalla rehulla – parempi rehuhyötysyhde
Millä tahansa muulla vaihtoehdoilla yksinkertaisesti menetät rahaa
Tilakohtaiset räätälöidyt ratkaisut
Puh:0400-265637
Ennen ostoa ota yhteyttä
keenan mech fiber
www.keenansystem.fi

ILMASTOINNIT TYÖKONEISIIN
KHP TYÖKONEILMASTOINNIT
Laadukkaat ilmastoinnit työkoneisiin!
• Ilmastoinnit • Huoltolaitteet • Varaosat
- ilmastoinnin huoltolaite
Puh. 020 836 1000 myynti@khp-myynti.fi
www.khp-myynti.fi

KESANTO/TIENVARSISILPPURIT
www.energian.net 80 eri mallia
Myös BERTI kela- ja tasojyrsimet
ENERGIANSÄÄSTÖ OY
019 338 164, 0500 316 119

LIETEKUILUSEKOITIN
LIETEKUILU-SEKOITIN Pameco ks-40
– tehokas ja edullinen sekoitin ritilä-kuilujen ja karsinoiden sekoitukseen
– 4kw / 1450 r moottori
– sopii 30 mm:n ritilänraosta
– kuumasinkitty
PAKOLAN KONEPAJA
p. (08) 440 981, NIVALA. www.pakola.fi

LIETTEENSEKOITIN
JUKKA-POTKURISEKOITIN
Erittäin tehokas
Etsi lisätietoa netistä http://personal.inet.fi/yritys/tikkasenpaja
TIKKASEN PAJA KY
050–5642878, 74720 NIEMISKYLÄ

LÄMMITYS
Nord Mills
Pellettipolttimet
Hallilämmittimet
Pellettisiilot
Puhelin: 06 488 7029
Internet: www.nordmills.fi

MAATALOUDEN TILIKIRJAT
YLIVERTAISESTI ENITEN MYYDYT
Kattava verotieto, neuvonta ja esimerkit
Maatilatalouden tilikirja, suomi-ruotsi
Metsätal.tilikirja, suomi-ruotsi
Ajopäiväkirja, maa ja metsä + pvärahat
Lohkomuistiinpanot + lohkokortit
Maat.kuitt/laskulom + alv-tieto
MYYNTI: AGRIKETJU, K-MAATAL, KIRJAK.
Agronomi Matti Jokinen, Pori, 0400–437 215

POLTTOPUUN PILKONTAKONEET
PALAX®
www.palax.fi
Myynti: AGRI MARKET www.agrimarket.fi

POSCH PUUNTYÖSTÖKONEET
POSCH
Puunkuorimakoneet Klapikoneet
Katkaisu-halkaisukoneet Erikoissirkkelit
Pyörösahat
Tilaa laaja esite ja tutustu netissä www.energian.net
Energiansäästö Oy
P. 019–338 164, 0500–316 119

POLTTOÖLJY
Tilaa Neste-polttoöljyt meiltä
NESTE OIL
(06) 4850 500
www.poweroil.fi
POWER OIL

TRAKTORIN PERÄVAUNUT
– KIRE perävaunut kaikkeen kuljetukseen –
Seppo Kuisma Oy
Linnamäentie 3 info@seppokuismaoy.fi
24910 Halikko As. p. 02–7318 251

VILJANKÄSITTELYLAITTEET
MURSKA 220 SM
Timantinkova valssimylly kuivan ja hapotetun viljan litistämiseen.
• Herne-viljaseokselle erik. valssit, tehokas ja hiljainen
• Helppo huoltaa
www.murska.fi
www.k-maatalous.fi K-MAATALOUS

VILJAMYLLYT
VILJAMYLLYT Osttiroler
Suomessakin jo 25 vuotta.
VILJA SÄILYY JYVINÄ EI JAUHOINA.
019–338 164, 0500–316 119
www.energian.net
ENERGIANSÄÄSTÖ OY

TILAA LEHTI
Suomen 2. luetuin päivälehti
Lukijamäärä 313 000 (KMT S2012/K2013)
Levikki 81 774 (LT 2012)

TILAA LEHTI
koneviesti
SUOMEN KONEUSKOTTAVIN AMMATTILEHTI

SOITA NUMEROON
020 413 2321
JA VARAA OMA PAIKKASI!
Koosteet kolmen kuukauden jaksoissa:
marras-, joulu-, tammikuu
helmi-, maalis-, huhtikuu